

موضوع: آموزش الگویابی
اعضای گروه: محبوبه کریمیان، سیده مریم حسینی شریف

پایه: پیش دبستانی
پیش دبستان حضرت جوادالائمه (ع) ناحیه ۲
مدیر: زهرا دهستانی
سال تحصیلی ۹۴-۱۳۹۳

چکیده

از آنجا که مفاهیم ریاضی پایه پیش دبستان، گاهی به صورت مفاهیم پیش نیاز پایه اول دبستان به حساب می آید و نیز به دلیل یکنواخت بودن تدریس در سال های گذشته و تاحدی سنگین بودن درک آن برای نوآموزان، مفهوم الگویابی به عنوان موضوع درس پژوهی انتخاب شد. سپس بر اساس مراحل درس پژوهشی اقدامات لازم به عمل آمد و دو تدریس تقریباً متفاوت در دو کلاس ارائه شد.

از جمله روش های به کار گرفته شده در این طرح درس، روش اکتشافی بود که در آن نوآموز به تنهایی و تا حدی بدون راهنمایی معلم، ساختن و چیدن الگو را ادامه می دهد. در واقع طرح اولیه را معلم به صورت غیرمستقیم در ذهن او ایجاد می کند، ولی این کودک است که به کشف آموخته های جدید بر اساس آن می پردازد تا به شناخت کامل رسیده و به مرحله عمل برسد. این نکته را نیز باید در نظر داشت که آموزش درس به صورت غیرمستقیم، به نحوی که کودک متوجه نشود در جریان تدریس قرار دارد، می تواند در اثربخشی درس موثر واقع شود.

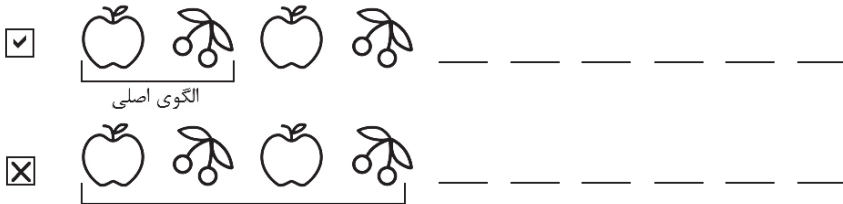
فصل اول: تبیین مسئله

بخش اول: تعریف مفهوم الگویابی

مبحث الگویابی به دو موضوع اشاره دارد:

- ۱- شناخت الگوی اصلی ۲- تکرار الگوهای اصلی یا ادامه دادن الگو تا دست یافتن به پایان مناسب. به عبارت دیگر آخرین شکل تکرار شونده، درست مطابق با شکل اصلی الگو باشد.

۱)

۲)

در آموزش مقدماتی الگو در پایه پیش دبستان می‌توان از اشکال غیرهندسی (میوه، حیوانات و ...)، رنگ‌ها و ... استفاده کرد.

بخش دوم: ضرورت، گستردگی و تبیین مسئله

آموزش در پیش دبستانی باید بتواند بسیاری از رفتارها و شاخص‌های زندگی فردی و اجتماعی کودک را پایه‌گذاری کند. یکی از این مولفه‌ها، نظم و انضباط شخصی و محیطی است. از جمله برنامه‌های پیش دبستان حضرت جوادالائمه (ع) در سال‌های اخیر، اجرای طرح «مونت‌سوری» بوده‌است، که یکی از اهداف مهم این طرح آن است که کودکان را به ایجاد، رعایت و حفظ نظم تشویق می‌کند. از آنجایی که مفهوم الگو و الگویابی به ایجاد نظم در طبیعت اشاره دارد، قادر است در سهم خود، فرایند یادگیری را در تحقق هدف مذکور یاری نماید.

بخش سوم: اهداف طرح

• اهداف کلی

نوآموز بتواند الگو را شناسایی کند و به خوبی ادامه دهد.

• اهداف جزئی

الف) دانشی:

- ۱- نوآموز قانون الگو را درک کند.
- ۲- نوآموز بتواند الگو را بخواند.
- ۳- یک نمونه از الگوی صحیح را مثال بزند.

ب) مهارتی:

۱- نوآموز الگوی صحیح را از الگوی غیر صحیح تشخیص دهد.

۲- الگوهای موجود در طبیعت را بشناسد.

۳- بتواند روش خواندن و ادامه دادن الگو را توضیح دهد.

ج) نگرشی:

۱- نوآموز، در ساخت الگو با اعضای گروه همکاری کند.

۲- به نظم موجود در طبیعت علاقه‌مند شود.

• اهداف رفتاری

۱- نوآموز مفهوم الگو را تعریف کند.

۲- در صورتی که الگویی به نوآموز ارائه شود، به خوبی آن را ادامه دهد.

۳- نوآموز بتواند به خلق الگو بپردازد.

بخش چهارم: طرح سوالات پژوهش

۱- چگونه می‌توان الگو را به‌صورت غیرمستقیم آموزش داد؟

۲- چگونه می‌توان الگویابی را به نوآموزان آموزش داد تا تدریس جنبه گروهی و بازی داشته باشد و کودکان از آن لذت ببرند؟

۳- چگونه می‌توان الگویابی را به کودکان آموزش داد تا به راحتی اصل مطلب را متوجه شوند؟

فصل سوم: برنامه‌ریزی درس**بخش اول: شرح کلی فرایند کار و ایده‌های موثر طرح شده در بهبود یادگیری****جلسه اول**

اولین جلسه درس پژوهی به تاریخ ۹۳/۰۸/۱۸ در دفتر پیش دبستانی ناحیه ۲ تشکیل شد. ابتدا مراحل و روش انجام درس پژوهی مورد بررسی قرار گرفت. با استفاده از تجربیات سال‌های قبل و بر اساس مشورت با معلمین هم‌پایه، مبحث الگویابی از درس ریاضی به‌عنوان موضوع درس پژوهی انتخاب شد و در نهایت نیز به برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی مراحل مختلف درس پژوهی پرداخته شد.

جلسه دوم

دومین جلسه درس پژوهی در تاریخ ۹۳/۰۸/۲۵ برگزار شد. اعضای گروه ابتدا پیرامون روش‌های مختلف تدریس به‌طور کلی، و روش تدریس الگویابی به‌صورت جزئی به تبادل نظرات پرداختند. نهایتاً طرح درس مناسب را نگاشته و تصمیم گرفته شد اولین تدریس در کلاس خانم کریمیان با حضور نوآموزان پسر انجام شود. از آنجایی که نمونه ارزشیابی سال‌های پیش موجود نبود، قرار شد ارزشیابی به‌صورت سه ماهه انجام شود و محتوای آن، مجموع موضوع‌های آموزش داده شده در هر سه ماه تحصیلی در نظر گرفته شود، نه به‌صورت درس به درس. در ارزشیابی پایانی به سؤالاتی نیاز بود که در این جلسه تنظیم شد.

استفاده از داستان‌گویی و تلفیق با روش نمایشی به‌عنوان روش مناسب جهت ایجاد انگیزه به تأیید رسید. داستانی که قبلاً خارج از زمان مدرسه نوشته شده بود، مورد بررسی قرار گرفت، و اشکالات آن اصلاح شد. ابتدا قرار بود ارزشیابی تکوینی با کارت‌های کوچک تصویری انجام شود، ولی نهایتاً به‌جای استفاده از کارت، از دکمه استفاده شد.

جلسه سوم

در سومین جلسه به تاریخ ۹۳/۰۸/۳۰، مواردی چون آماده‌سازی ابزار و وسایل لازم جهت تدریس اول، چگونگی گروه‌بندی دانش‌آموزان و مشارکت بهتر گروه‌ها در روند تدریس، مورد بررسی قرار گرفت. ابتدا قرار بود تنها نماینده گروه‌های دانش‌آموزان در فعالیت نهایی شرکت داشته‌باشند، ولی از آنجاکه کودکان دوست دارند در حین تدریس در حال حرکت باشند و از نشستن مداوم پشت میز و صرفاً گوش دادن لذت نمی‌برند، تصمیم بر آن شد تا تمام اعضای گروه بتوانند در فعالیت مورد نظر مشارکت داشته باشند.

فصل چهارم: آموزش درس

بخش اول

تدریس اول با تلفیق روش‌های قصه‌گویی، نمایش، مکاشفه‌ای، مشارکت، بحث و گفتگو همراه بود. گروه‌بندی نوآموزان نیز، فرصت مشارکت و سهیم شدن در نتایج را برای آن‌ها فراهم کرد. طی تدریس سعی شد نوآموزان احساس ناتوانی از یادگیری درس نداشته باشند. همچنین در نظر داشتیم با روش‌های مختلف حداکثر توجه و دقت نوآموزان را به درس جلب کنیم.

الف) ویژگی‌های طرح درس:

ویژگی‌های این طرح درس را به طور کلی در زیر مشاهده می‌کنید:

- ۱- تقویت حس خدانشناسی و شکرگزاری از او به دلیل وجود نظم در آفرینش.
- ۲- جلب حداکثر توجه نوآموزان از طریق استفاده از روش قصه‌گویی.
- ۳- سهیم کردن تمام نوآموزان کلاس در فعالیت گروهی.
- ۴- استفاده از ابزارهای تجسمی در ارائه تدریس.
- ۵- جذابیت و متفاوت بودن ارزشیابی تکوینی به لحاظ چیدمان کار.
- ۶- استفاده از ابزار ملموس در ارزشیابی تکوینی.

ب) نحوه اجرا:

گروه شامل دو نفر از معلمین پایه پیش دبستانی حضرت جوادالائمه (ع) است که یک نفر معلم نوآموزان دختر و دیگری معلم نوآموزان پسر می‌باشد. تدریس اول توسط محبوبه کریمیان در بین نوآموزان پسر این کلاس و با حضور عضو دیگر گروه به‌عنوان ناظر و چند نفر از همکاران دیگر این پایه و مسئول پایه، فاطمه فراز، اجرا شد.

ت) چالش‌های فراروی گروه:

زود هنگام بودن موضوع تدریس (الگویابی)، نسبت به بودجه‌بندی کتاب ریاضی.

ث) راه کارها:

به دلیل وجود محدودیت زمانی در اجرای طرح درس پژوهشی، طبق بودجه‌بندی ارائه شده از سوی مجتمع عملاً راه کاری برای این چالش وجود نداشت.

ج) زمان‌بندی نحوه اجرا:

رفتار ورودی	۱ دقیقه
ایجاد انگیزه	۷ دقیقه
گروه‌بندی	۳ دقیقه
ارائه درس	۱۵ دقیقه
مشارکت نوآموزان	۵ دقیقه
جمع‌بندی و نتیجه‌گیری	۱ دقیقه
ارزشیابی تکوینی	۷ دقیقه
تعیین تکلیف	۱ دقیقه
مجموع	۴۰ دقیقه

ح) روش تعیین اثربخشی نتایج اجرای درس پژوهی:

در تعیین اثربخشی نتایج اجرای درس پژوهی از موارد زیر بهره گرفته شد:

۱- میزان درصد پاسخگویی نوآموزان در ارزشیابی تکوینی.

۲- میزان درصد پاسخگویی نوآموزان در ارزشیابی پایانی.

۳- بررسی تکالیف منزل نوآموزان.

۴- نظرسنجی از مربیان ناظر.

۵- مقایسه ارزشیابی پایانی نوآموزان با نوآموزان کلاس‌های دیگر که در طرح درس پژوهی شرکت نداشتند.

۶- سنجش مدت زمان پاسخگویی به سوالات و سرعت عمل نوآموزان و اتمام ارزشیابی.

خ) مشخصات کلی:

نام درس: ریاضی	روش تدریس: بحث و گفتگو، قصه گویی، نمایش مشارکتی مکاشفه‌ای
عنوان درس: الگویابی	مکان اجرا: کلاس درس
تعداد دانش‌آموزان: ۲۹ نفر	چینش کلاس: گروهی
پایه: پیش دبستانی	تعداد گروه‌ها: ۶ گروه ۴ نفره و ۱ گروه ۵ نفره
زمان: ۹۳/۰۹/۰۱	زمان تدریس: ۴۰ دقیقه
مدرس: محبوبه کریمیان	ناظر تدریس: مریم حسینی‌شریف
زمان: ۴۰ دقیقه	ناظر گروه: مربیان هم‌پایه

د) ابزار آموزشی:

مزرعه و حیوانات: مرغ و خروس، اسب، خرگوش

کارت‌های رنگی و تصویری در ابعاد A4 (کیک، خرس، گل، گنجشک، اسب، علف)، دکمه‌های رنگی جهت ارزشیابی پایانی که به هر دانش‌آموز مجموعاً ۸ دکمه از دو رنگ داده می‌شود.

بخش دوم: آموزش درس درکلاس فعالیت‌های حین تدریس:

فعالیت‌های فراگیرنده	فعالیت‌های فرادهنده
توجه دانش‌آموزان به داستان. دانش‌آموزان در انجام فعالیت گروه همکاری می‌کنند. دانش‌آموزان کارتها را مطابق الگو روی تخته می‌چسبانند. بچه‌ها: الگو	رفتار ورودی: سلام و احوال‌پرسی، بررسی وضع روحی - روانی دانش‌آموزان. ایجاد انگیزه: تعریف داستان مربوط به درس. "بچه‌ها امروز می‌خواهم یک داستان بگم. داستان یک مزرعه که حیوانات اهلی توش بودن. صاحب این مزرعه «بابا علی» نام داشت، بابا علی خیلی پیر شده بود، همیشه خسته بود و کمرش درد می‌کرد. اما بابا علی چند تا نوه خیلی خوب داشت. یک‌روز نوه‌هاش رفتند به مزرعه، چشمتون روز بد نبین! دیدن توی مزرعه همه چیزها، همه حیوانات نامرتب از این طرف به اون طرف حرکت می‌کردن. مرغ و خروس و جوجه‌ها رفته بودن تو دست و پای اسب. بچه‌ها تصمیم گرفتند به پدربزرگ برای مرتب کردن مزرعه کمک کنن، با هم مشورت کردن. دیدن برای مرغ‌ها یک جای مخصوص می‌خوان. با هم گفتند: هر حیوونی تو دنیا غذا داره مثل ما. بعضی فقط دونه می‌خورن بدون دندون می‌خورن. مرغ‌ها خوشحال که بالاخره یک جایی برای زندگی پیدا کردن. اسب که کارشون شخم زدن زمین بود چهارتا بودن، اما جا و غذا نداشتن. دوباره بچه‌ها فکر کردن بعضی دیگه دندون دارن اما فقط علف‌خوارن! رفتن به جایی برای اسب و به جایی برای غذای اونا درست کردن. «یکی علف یکی اسب، یکی علف، یکی اسب». اما یکدفعه مرغ‌ها شروع کردن به سر و صدا. بچه‌ها دویدن و دویدن به مرغ و خروس رسیدن، دیدن آقا سگ رفته پیش مرغ‌ها بهشون سری بزنه، اونا هم ترسیده بودن." حالا بچه‌ها می‌خواهیم کمکشون کنیم وقتی برمی‌گردند ببینن کارشون تموم شده! گروه‌بندی: گروه‌ها را با رنگ‌های مختلف تقسیم‌بندی می‌کنیم. آموزش درس: گروه آبی: اسب‌ها را به این گروه می‌دهیم. گروه صورتی: علف‌ها را به این گروه می‌دهیم. معلم به بچه‌ها الگو را یادآوری می‌کند: «یکی علف یکی اسب، یکی علف یکی اسب.» معلم: اسم این کار چیدن الگو است. سپس معلم از بچه‌ها اسم این کار را می‌پرسد: اسم کاری که انجام می‌دهید چیه؟

بچه‌ها: از چپ. گروه‌ها با هم همکاری می‌کنند. بچه‌ها به ترتیب الگو گفته شده می‌ایستند بچه‌ها: از چپ	معلم: دوستان شما از کدام طرف الگو را گذاشتند؟ معلم از بچه‌ها می‌خواهد دست چپ‌شان را بالا بیاورند، سپس یک ستاره روی دست هر کدام از آن‌ها می‌چسباند، و می‌گوید هر وقت خواستیم یک الگو درست کنیم از دست چپ شروع می‌کنیم. سپس معلم شکل الگو را عوض می‌کند (کیک-خرس)، (سه‌گوش- دایره) به گروه زرد تصاویر خرس، به گروه قرمز تصاویر کیک، به گروه نارنجی تصاویر سه‌گوش و به گروه آبی تصاویر دایره، داده می‌شود. معلم یک نمونه الگو را می‌چسباند، سپس از گروه‌ها می‌خواهد الگوهای فوق (کیک-خرس، سه‌گوش- دایره)، را به صورت دو به دو با هم انجام دهند. معلم: الگو را از کدام طرف می‌چسبانیم؟ جمع‌بندی: اسم این چیدمان بود: الگو. از کدام طرف چیده و خوانده می‌شود: از چپ. ارزشیابی تکوینی: دادن پارچه به هر کدام از بچه‌ها و توضیح این‌که با استفاده از دکمه‌ها به‌تنهایی یک الگو درست کنند. تعیین تکلیف: فعالیت‌های تکمیلی خارج از کلاس و بیان موضوع درس جلسه بعد. خب پسرهای گل، به من بگید خدا که مهربونه- همه چیز را رو می‌دونه، توی طبیعت از الگو استفاده کرده! مثل چی؟ شب- روز. برای جلسه بعد تحقیق کنید، خدا دیگه از چه الگوهایی در طبیعت استفاده کرده است. دعای پایانی
--	---

فصل چهارم: توصیف و ارزشیابی طرح درس اول

الف) توصیف آموزش درس:

طرح درس اول در تاریخ ۹۳/۰۹/۰۱ در کلاس آمادگی سهیل، توسط مجبویه کریمیان تدریس شد. در این جلسه تدریس، خانم حسینی شریف و برخی از مربیان هم‌پایه نیز به‌عنوان ناظر حضور داشتند.

پس از تدریس طرح درس اول، نتایج حاصل از آن بررسی شد و میزان رضایت‌مندی مربیان ناظر سنجیده شد و موارد مطرح شده توسط ناظرین لحاظ شد تا در طرح درس دوم به آن‌ها توجه شود.

چهارمین جلسه در تاریخ ۹۳/۰۹/۰۴ در آموزشگاه برگزار و تدریس اول مورد ارزیابی قرار گرفت. مشخص شد مزرعه‌ای که به قصد ایجاد انگیزه فراهم شده بود، به دلیل کوچک بودن و محدودیت دید نوآموزان، باعث برخاستن آن‌ها از جای خود می‌شود. بنابراین در تجدیدنظر نهایی، قصه جدیدی برای تدریس دوم نوشته شد و تا حدودی روند تدریس اول تغییر داده شد.

پنجمین جلسه در دفتر مدرسه مورخ ۹۳/۱۰/۲۰، به بررسی تغییرات لازم در مراحل تدریس، نحوه تدریس دوم، ابزارهای لازم جهت تدریس و ارزشیابی تکوینی پرداخته شد. روند کلی تدریس توسط اعضای گروه مرور شد تا تدریس برای ارائه در کلاس خانم حسینی با حضور نوآموزان دخترآماده و کامل شود.

ششمین جلسه در تاریخ ۹۳/۱۱/۰۲ در دفتر آموزشگاه تشکیل شد. در این جلسه وسایل مورد نیاز تدریس دوم آماده و اشکال هندسی از مقواهای رنگی (در دو رنگ) برش داده شد. تصاویر مربوط به قصه جنگل و حیوانات، مثل تصویر هزارپا با کفش‌های دو رنگ و تصاویری از میوه‌ها و ...، رنگ‌آمیزی و بررسی شد تا آماده نصب بر تخته باشد. به‌طور کلی نقاط قوت، ضعف و تغییراتی که در این جلسات مورد بررسی قرار گرفت به شرح زیر است:

• نقاط قوت:

- ۱- استفاده از روش قصه‌گویی.
- ۲- استفاده از ابزار متنوع و جذاب در مراحل مختلف تدریس.
- ۳- جلب حداکثر توجه نوآموزان به درس.

• نقاط ضعف:

- ۱- از دست رفتن زمان به دلیل شرکت همه نوآموزان و بالا بودن هیجان و کنترل آن‌ها.
- ۲- استفاده از چند روش تدریس و گنجاندن آن‌ها در حداقل زمان ممکن و حفظ جامعیت آموزش.

ب) ارزشیابی طرح درس اول:

در جلسه‌ای پس از تدریس، یک ارزشیابی پایانی از نوآموزان در قالب سه سوال به‌صورت کتبی تنظیم شد که نوآموزان به سوالات مربوطه پاسخ دادند.

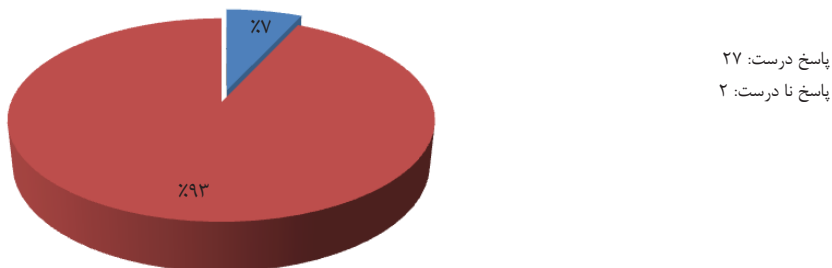
نتایج ارزشیابی پایانی تدریس اول به شرح زیر می باشد:

در مجموع ۲۹ نفر که در ارزشیابی پایانی شرکت داشتند.
 ۲۷ نفر به همه سوالات پاسخ صحیح داده اند.
 ۲ نفر به طور مشابه به یکی از سوالات ارزشیابی پاسخ غیر صحیح دادند و با وجود تکرار الگو، آن را صحیح ادامه ندادند.

ج) نظر نهایی گروه درباره نحوه اجرا:

- ۱- بهتر بود داستان ارتباط منطقی تری با کارتها برقرار می کرد.
- ۲- داستان می توانست جالب تر و کوتاه تر باشد.
- ۳- در ارزشیابی تکوینی بهتر بود از دکمه هایی با رنگ های مشخص تر و با تعداد کافی استفاده می شد؛ به طوری که هر نوآموز دکمه کافی داشته باشد تا هر دو نفر مجبور به استفاده از دکمه مشترک نباشند.
- ۴- از تعداد کمتری دانش آموز استفاده شود.

نمودار نتایج پایانی ارزشیابی تدریس اول

فصل پنجم: تجدیدنظر در طرح درس اول و آموزش درس تجدیدنظر شده

(الف) ویژگی‌های درس تجدیدنظر شده:

فعالیت‌های فراگیرنده	فعالیت‌های فراهم‌دهنده
	رفتار ورودی: سلام و احوال‌پرسی، نصب تقویم روز بر روی تخته، خواندن تاریخ توسط بچه‌ها و مقدمه‌سازی برای شنیدن قصه. ایجاد انگیزه: همزمان با شروع قصه تصاویر مربوط به آن روی تخته نصب می‌شود. معلم قصه را آغاز می‌کند (شاخ و برگ و فرعیات آن برعهده معلم بوده که به‌صورت عادی و لحن قصه‌گویی ایراد شده است. در اینجا به‌دلیل اختصار فقط به ذکر قصه می‌پردازیم). "یک جنگل سرسبز و قشنگ بود که حیوانی زیادی در آن زندگی می‌کردند. امروز توی جنگل یک خبر خیلی خوب پیچیده، می‌دونید چیه بچه‌ها؟ امروز تولد آقا خرگوشه هست و او برای همه دوستانش کارت دعوت می‌فرسته و همه را دعوت می‌کنه. بلاخره شب می‌شه و مهمونی هم شروع می‌شه. همه حیوانا به خونه آقا خرگوشه میرن و با هم جشن می‌گیرن. برای این‌که جشن قشنگتر بشه می‌دونید چکار می‌کنن؟ هر حیوانی با صدای خودش آواز می‌خونه. قورباغه با قور قورش .. خانم مرغه با قق‌قدا ... خرسی هم با صدای کلفتش خلاصه به همه خیلی خوش گذشت. جشن به آخرش داشت نزدیک می‌شد که آقا خرگوشه به همه شام می‌ده. ولی می‌بینه یه شام زیاد اومد! با خودش گفت: یکی از حیوانا هنوز نیومده و خیلی ناراحت شد." معلم: خب بچه‌ها بیایید با هم ببینیم، چه حیوانی نیامده؟ (صفحه دراین حالت عوض می‌شود و تصویر هزارپا روی تخته دیده می‌شود البته بدون کفش). بله بچه‌ها هزارپا هنوز نیامده! حالا فکر می‌کنید چه مشکلی داشته که نیامده؟ معلم از یکی از گروه‌ها می‌خواهد به پای تخته بروند. هنوز هیچ کدام از بچه‌ها متوجه مشکل نشده‌اند. معلم اشاره می‌کند که باید نظمی در پوشیدن کفش‌های هزارپا وجود داشته باشد، و هزارپا نمی‌تواند هر مدلی دلش خواست کفشایش را بپوشد.
بچه‌ها: هر کدام جوابی می‌دهند.	
بچه‌ها نظر می‌دهند	
بچه‌ها نظر می‌دهند.	
بچه‌ها نظر می‌دهند.	

بچه‌ها نظر می‌دهند. جلب توجه بچه‌ها به نظم موجود در الگو. مشارکت بچه‌ها. با کمک معلم خود متوجه نظم و تکرار شونده‌گی شکل می‌شود. بچه‌ها با تعریف الگو از طریق مثال‌های متعدد آشنا می‌شوند. بچه‌ها: خدای مهربون	گروه با راهنمایی معلم یک کفش قرمز و یک کفش زرد، به پای هزارپا می‌کند و این مدل را ادامه می‌دهد. سپس معلم با صدای بلند رنگ کفش‌ها را تکرار می‌کند تا تمام بچه‌های کلاس متوجه شوند. آیا رنگ کفش‌ها طبق نظم مورد نظر چیده و تکرار شده یا خیر؟ سپس معلم از نوآموز دیگری می‌خواهد، کفش‌ها را دوباره طبق همان نظم قبلی به پای هزارپا کند و الگو را بلند بخواند. البته هنوز به عبارت الگو اشاره نشده است. سپس معلم ادامه قصه را این‌گونه تمام می‌کند که هزار پا با پوشیدن کفش‌های لنگه به لنگه به جشن تولد می‌رسد. این الگو با انواع شکل‌ها و میوه‌ها نیز انجام می‌شود. در اینجا معلم به نام این فعالیت (الگویابی) اشاره می‌کند و نوآموز را با تعریف دقیق آن، آشنا می‌کند. جمع بندی و ارزشیابی: ارائه اشکال هندسی و ساختن الگو با استفاده از آن. تعیین تکلیف و فعالیت‌های تکمیلی خارج از کلاس: بچه‌ها چه کسی به همه موجودات نظم داده، و همه چیز را با نظم آفریده؟
---	---

ب) ویژگی‌های طرح درس تجدیدنظر شده:

- ۱- در این تدریس نوآموزان با الگو، ارتباط بهتری برقرار کردند و راحت‌تر به خواندن و چیدن الگو پرداختند.
- ۲- در زمان صرفه‌جویی شد.
- ۳- سعی شد با حفظ کیفیت محتوای آموزشی، زمان متناسب با حوصله و تمرکز دانش‌آموز برنامه‌ریزی شود.
- ۴- چون تهیه اشکالی که جایگزین دکمه شده بود، راحت‌تر بود، به تعداد کافی در اختیار نوآموزان قرار گرفت. به این صورت، هر نوآموز به راحتی می‌توانست فعالیتش را انجام دهد. بر خلاف تدریس اول که هر دو نفر باید به نوبت از یک‌سری دکمه استفاده می‌کردند، در تدریس دوم این مشکل کاملاً برطرف شده بود.
- ۵- در تدریس دوم، به این نکته که باید الگو را از چپ شروع به خواندن و تکرار کنیم، عامدانه اشاره‌ای نشد. عملکرد نوآموزان در ارزشیابی تکوینی نشان داد بچه‌ها صرفاً با دیدن حرکات معلم برای چیدن الگو، خواندن و ادامه دادن آن، متوجه این نکته شدند.
- ۶- نقطه ضعف این طرح درس چندان محسوس نبود، و با ایجاد تغییر جزئی در محتوای قصه به صورت طرح درس نهایی برای تدریس آن در سال‌های آتی تایید شد، هرچند می‌توان هر سال ایده و روش‌های جدیدی را به آن اضافه یا کم کرد.

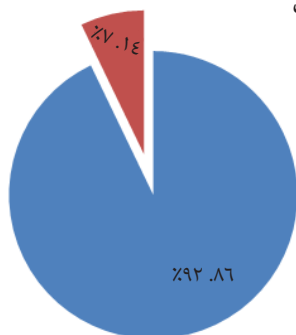
ج) گزارش مختصری از اجرای طرح درس تجدیدنظر شده:

- طرح درس دوم در تاریخ ۹۳/۱۱/۰۳ در کلاس مریم حسینی‌شریف، با حضور عضو دیگر گروه و برخی از مربیان هم‌پایه اجرا شد.
- ۱- تعداد گروه‌ها کم شد تا در مدت زمان اجرای درس خللی به وجود نیاید.
 - ۲- چیدمان وسایل مورد نیاز قصه‌گویی و تدریس، به گونه‌ای بود که امکان دید کامل برای همه نوآموزان وجود داشته باشد.
 - ۳- در ارزشیابی تکوینی به جای دکمه از اشکال هندسی (گردی)، به تعداد کافی استفاده شد. همچنین پارچه‌های ساده رنگی در ابعاد کوچک به عنوان زمینه کار در اختیار نوآموزان قرار گرفت.

فصل ششم: ارزشیابی درس تجدیدنظر شده

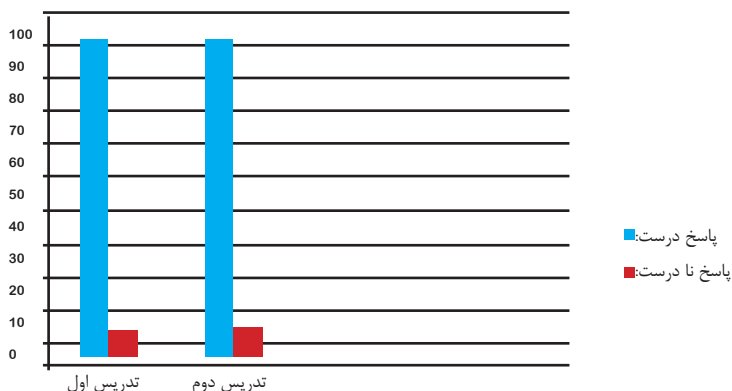
هفتمین جلسه که در تاریخ ۹۳/۱۱/۲۰ در آموزشگاه برگزار شد، تدریس دوم و نتایج آن مورد ارزیابی قرار گرفت. برگه ارزشیابی پایانی بررسی، و نتایج آن با ارزشیابی پایانی تدریس نخست، مقایسه شد. از آنجایی که ارزشیابی پایانی تدریس دوم همانند ارزشیابی پایانی تدریس اول بود و درصد بالایی از نوآموزان به اهداف تدریس رسیده بودند، ضرورتی به تدریس مجدد این مبحث نبود. اگرچه نتیجه ارزشیابی پایانی تدریس دوم، با اختلاف بسیار جزئی، پایین تر از ارزشیابی پایانی تدریس اول بوده است، ولی این تفاوت معنی دار و علمی نیست، و نمی توان ادعا کرد که تدریس دوم نسبت به تدریس اول ضعیف تر بوده است. در صورتی این ادعا می تواند صحت داشته باشد که تنها یک متغیر داشته باشیم. به عبارتی هر دو تدریس در یک کلاس انجام شده و نوآموزان یکسان باشند.

نمودار نتایج پایانی ارزشیابی تدریس اول

پاسخ درست:

پاسخ نادرست:

فصل هفتم: نتیجه‌گیری

بر اساس تجربیات سال‌های گذشته، بررسی نتایج ارزشیابی و استفاده از نظر همکاران، مشخص شد: آموزشی که به همراه بازی باشد، نوآموز را به فراگیری درس مشتاق‌تر می‌کند و در پی این علاقه، توجه وی بیشتر به درس معطوف می‌شود که به فراگیری بهتر او می‌انجامد.

محدودیت‌ها:

- ۱- بر اساس بودجه‌بندی، مبحث الگو باید در اواخر اسفند تدریس شود، ولی به دلیل ارائه درس پژوهی، این مبحث بسیار زودتر از زمان مشخص شده در بودجه‌بندی، تدریس شد.
- ۲- متأسفانه منبع مشخصی به‌عنوان پشتوانه مبحث الگویابی در پایه پیش دبستانی وجود ندارد.

پاسخ به سوالات پژوهش:

- ۱- با ایجاد تنوع در طرح الگو و انجام فعالیت‌ها، نوآموزان از انجام تمرینات الگویابی استقبال می‌کنند و درک عمیق‌تری از آن پیدا کرده و به ارائه و خلق طرح‌های جدید می‌پردازند. فعالیت‌هایی از قبیل: رج کردن مروارید، و یا استفاده از قطعه‌های خانه‌سازی در ابعاد بسیار بزرگ و تعبیه آن در گوشه‌ای از حیاط مدرسه به‌عنوان جدول‌های خیابان فرضی و راه رفتن نوآموزان بر روی آن و فعالیت‌های دیگر.
- ۲- این برنامه توانسته معلمان را از چهارچوب کتاب بیرون بیاورد و در راستای تدریس مطلوب و با راندمان بالا عمل کند. همچنین در این طرح درس متوجه شدیم با به‌کارگیری شیوه‌های جذاب آموزشی مثل مسابقه و درگیر کردن دانش‌آموز با مسئله، بدون ایجاد تنش و اضطراب، راندمان کار بالاتر می‌رود.